

Годишен абонамент:

За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СЛЕДПРАЗНИЧЕН ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Запасване на абонаментите се придружава с сумата

Редактира комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа“ — София

Главенъ редакторъ

Д-ръ П. Вичевъ

Телефонъ № 4575

Нови диверсии около малцинствата

Проводниците на империализма и международната сатрапия въ лицето на съюза за О. Н. дават вече симптоми на разочарование въ способността на самото О. Н.

Г-нъ Дикенсонъ председател на английското д-во за О. Н. е печатал едно знаменателно писмо въ в. „Таймс“. Той иде да подчертае оная истина, която ние отдавна сме писали и продължаваме да пишем.

„Аторитът на тия договори, казва Дикенсонъ за договорите за малцинствата, ги направиха съ огледъ на омиротворение въ международните отношения. Но тѣ ни дадоха точно обратни резултати. Тѣ сж предизвикали спорове между правителствата и ожесточение въ общественото мнение, което съставлява все по увеличаваща се опасност за мира и което, споредъ мнението на мнозина, не би се явило, ако О. Н. бѣ си изпълнило дълга, възложенъ върху него отъ силите въ Версайлъ на 24. VI. 1919. г.“

По нататъкъ г. Дикенсонъ пише, малцинствата да се отнасяли направо до О. Н., а не къмъ еднопосредствения си правителства и препоръчва на О. Н. да учреди една анкета по прилагане договорите за малцинствата.

Даваме мѣсто на ценните констатации отъ г. Дикенсона, които сж наши и които напълно споделяме, ала неговите съвети за анкети се явяватъ въ нашите очи, като нови диверсии и маневри на империализма, за да се съвятъ нови заблуждения, да поддържатъ празни надежди и да се продължи досегашния режимъ на денационализация.

Десетъ годишния периодъ отъ време ни убеди, че днешното О. Н. е не дѣеспособенъ институтъ, въ областта на малцинствата и за правата на народите, защото неговата организация е организация на силните, на победителите, на легализираните въ международно отношение грабителите, насилници и сатрапи.

Тѣ сж, които създадоха днешното О. Н. за да хвърлятъ було върху съвестта на народите; тѣ сж които чрезъ силата на наложиха днешния международенъ режимъ; тѣ сж които сложиха подписи подъ договорите за малцинствата и тѣ сж които провеждатъ по легаленъ и нелегаленъ начинъ обезпечаването, обезмолването, асимилацията и денационализацията на цѣли заграбени чужди области. Тѣ сж най-сетне, които безъ срамъ и безъ все какъвъ човѣшки скрупулъ публично теоритизиратъ единството въ изкуствено скръпнените държави, чрезъ поглъщане на малцинствата отъ болшинствата.

Да се поддържа и следъ това кредита въ подобенъ реакционенъ институтъ, на насилниците, то значи съзнателно, да се изпълнява службата на неговъ агентъ за подтисничество и пълно унищожение на инородните и иновѣрни малцинства.

Време отдавна е настъпило, да се ликвидира съ подобенъ начинъ на сѣне заблуждения и да се обяви решителна и смела борба отъ федерацията на подтиснатите народи срещу международната сатрапия поддържана отъ О. Н. и неговите агенти подъ каквито и да било благовидна форма.

Какъ ромъните оземляватъ учителите си въ поробените области

Презъ 1924 год. ромънското правителство на либералите създаде нови положения съ законъ за първоначалното образование въ Ромъния и които положения засѣгатъ повече окупирани чужди области, тѣхното колонизиране и денационализиране. Така чл. 159 създава условия за принаване на учители за тия области, като предвижда тѣхното настаняване и оземляване. Разпоредбите засѣгатъ Бесарабия, Буковина, Трансилвания и Добруджа (Силистренски и Добрички окръзи).

Учителите се оземляватъ въ селата, където се установяватъ и то въ единъ периметъръ отъ 4 км. Оземляватъ се съ по 100 декара земя. Учителите трѣбватъ той или семейството му лично да използватъ тоя имотъ; трѣбва да живѣе тамъ кждетъ е оземленъ и непременно да учителствува; ако не учителствува или се провини

дисциплинарно, за да стане неспособенъ да учителства губи правото на земята и пр.

Така Ромъния смѣта чрезъ създаване на обширни области за учителите ромънци, да ги привлече, да ги фиксира на постоянно мѣстожителство да засели ромънизацията на чуждите области и да ги денационализира. Така победителите на пукъ на всѣкакви международни договори, унищожаватъ правото на мѣстното население да се учи на матерния си езикъ.

Съ подобни мѣрки напълно еднакви си служатъ всички победители и потисници, както не веднажъ сме изтъквали. Така действуватъ французите въ Елзасъ и Лотарингия, въ Бретанъ, въ Фландрия и Корсика; така действуватъ поляци въ Украйна и Горня Силезия; чехи въ Подкарпатска Украйна и завзетите унгарски области; сърби въ Хърватско, Черна Гора, Македония, Далмация и пр. Така действуватъ империалистите по цѣлата земя и за които националността трѣбва

Какъ О. Н. произволничи съ сѣдбата на малките народи

Едно компетентно мнение за Вилна

Противоправната окупация на Вилна и неговата област отъ поляците е добре известна на читателите ни. Въ нѣколко статии ние бѣхме изложили цѣлия въпросъ. Правителството на Литва не се е отказало и до сега отъ своето право надъ тоя градъ и продължава да се бори за възвръщането му къмъ Литва. Въ последно време Литванския пълном. м-ръ въ Парижъ г. Г. Климакъ е възложилъ на трима специалисти по международното право г. Г. Лапраделъ, Луи ле Фуръ, и Андре Н. Манделшамъ да се произнесатъ върху валидността на решението на дипломатическата конференция отъ 15. III. 1923 г., споредъ което се признаваше присъединението на Вилна и Вилненската област къмъ Полша.

„По право и справедливостъ се поставя въпроса, — Литванското правителство е ли свързано съ решението на конференцията на дипломатите отъ 15. III. 1923 г., що се отнася до границите на Полша съ Литва“.

И тримата видни юристи единогласно отговарятъ отрицателно. Нито по право, нито е справедливо да се обвързва Литва съ казаното решение.

Г-нъ Лапраделъ е изучилъ преди всѣко юридически проучване, историческите факти, които свършватъ на 9. X. 1920 год., когато Полша окупира Вилна, следъ това критикува приложената процедура отъ О. Н. по полско-литванския споръ и решението на дипломатическата конференция. Той изтъкв., че тоя актъ не може да бжде взетъ другояче, освенъ като произволенъ актъ.

Г. Луи ле Фуръ е открилъ една оригинална аргументация, нова и твърде солидна. Той е проучилъ въпроса отъ гледна точка на международното право въ отношение съ пакта на О. Н. Той (чл. 10) забранява всѣка отстъпка отъ територия безъ съгласието на заинтересованата държава.

Ле Фуръ подчертава голѣмото значение на съглашението въ Сувалки отъ 7. X. 1920 г., споредъ което територията на Вилна се оставяше на Литва, до тогава непризнавано. Въ край решението на дипломатическата конференция не е нито единъ арбитражъ, нито едно посрѣдничество; нито едно суверено решение — това

да служатъ като торъ на тѣхната политика на ограбване, разширение и претопяване. Тая е психиката, която се сади отъ високо и която все повече застава поробените народи, да се самосъзнатъ, да се организиратъ, федериратъ, за да се противопоставятъ на претопяването и асимилацията и да се запазятъ отъ изчезване.

е едно празно решение произволно и безъ научна стойностъ.

Андре Н. Манделшамъ се е произнесалъ изключително върху значението на литванската нота отъ 18. XI. 1922 г. и й далъ едно юридическо значение, което съпада съ мнението на Ле Фуръ.

Нѣщо повече, Литва като не е подписала Версайския договоръ, съюзените и сближени сили не сж никакъ компетентни. Тѣ сж служили изключително на дипломатическия редъ. Решението на дипломатите е едно решение отъ политическо значение безъ всѣка юридическа стойностъ. Конференцията е пренебрегнала инструкциите на О. Н. и накрѣпва неговия престижъ, което прави самото решение несъществуващо.

Всичко това краснорѣчиво говори, че международните институти сж жалка играчка въ ръцете на дипломатите на голѣмите империалисти срѣщу интересите на малките народи.

За Федерацията на подтиснатите

Филипо Турати е стария и виденъ социалистически водител въ Италия, днесъ изгнаникъ въ Парижъ прогоненъ отъ фашистите.

На единъ митингъ въ защита на подтиснатите народи, Филипо Турати е говорилъ и завършилъ, като е подчерталъ, че успѣха въ борбата на подтиснатите народи лежи въ тѣхното международно съзаване (федериране). Това негово пожелание е лозунгъ на в. „Свободна Добруджа“, таксуванъ, обаче отъ социално-патриотарския комитетъ начело съ Ас. Господиновъ за болшевишки. Хайде, ние сме болшевики, ами Филипо Турати и той ли стана болшевикъ?

Не е ли ясно, че социално-патриотара се инспирира отъ фашизма и се обявява срѣщу всѣка колективна борба на подтиснатите, като славослови и О. Н. върховния изразителъ на международната сатрапия? Дипъ добъръ фашистъ си е той подъ прикритието на социалистическа фирма.

Голѣма добруджанска вечеринка уреждатъ младежката организация и Студентското добруджанско Д-во „Роденъ край“ на 9 мартъ т. г. въ салона на Дюлгерското сдружение Бул. „Хр. Ботевъ“. Добруджанци, гответе се за вечеринката.

Четете „Св. Добруджа“

Борбата на Египетъ

Противъ Англия за независимостъ. Една речъ държана въ Парижъ

Председателътъ на изпълнителния комитетъ на египетските д-ва въ Европа Фахимъ елъ Кай е произнесалъ въ Парижъ следната речъ, отъ която се вижда много ясно съ какви прѣстѣпни средства, лъжи и измама Англия унищожава свободата на народите:

„Английската окупация въ Египетъ датира отъ 1882 г. Велика Британия нѣма никакво юридическо основание да окупира нашето отечество. На много пжти тя ни е формално обѣщавала да опраздни територията ни, но никога не го е изпълнила.“

„На 1914 г. войната се обяви и Англия установи своя протекторатъ върху Египетъ. Тя декларира, че тоя протекторатъ нѣма освенъ единъ врѣмевъ характеръ и ще прѣстане щомъ войната се свърши“

„Войната свърши въ която Египетъ плати своя кървенъ данъкъ, свои сръдства въ помощъ на съюзниците. Една голѣма-египетска делегация облечена съ пълномощия съ много подписи отиде при англичаните да иска независимостта на Египетъ. На чело стѣсше Заглулъ Паша, голѣмия водителъ по египетската независимостъ. Това искане бѣше обявено за актъ на лудостъ.“

„Отъ тогава Египетъ се обедини, за да брани своята честъ. Религиозните различия изчезнаха и отвориха мѣсто на националното съзнание. Въпросъ за малцинства не се поставя повече въ Египетъ.“

„Англичаните претендиратъ, че окупиратъ Египетъ за да бранятъ фелаките. Проче на три пжти фелаките изпращатъ предъ Вафдъ, голѣмото мнозинство на а г л у л и с т и т ъ своя мисия. Англия се видъ задължена да прѣмахне протектората и да признае Египетъ, като независима и суверена държава, запазвайки си правото да брани суезкия каналъ, малцинствата и пр.“

„Правото на Англия да защищава малцинствата, пада отъ само себе си, защото тѣзи малцинства не желаятъ нейната протекция. Въпросътъ за Суезкия каналъ е най-трѣнливия. Англия иска да игнорира договора за неутралитета отъ 1888 г. и не иска нищо повече освенъ да осигури неговата отбрана и да поддържа протекцията. Ние египетци искаме протекция върху канала но тая на О. Н.“

„Въ множество случаи Англия намираще всѣкакъвъ родъ претексти, за да ни изпрати военни флоти било за да ни подчини, било за да разтури нашия парламентъ.“

„Египетъ, въ своята борба срѣщу Англия, е отбѣгвалъ до сега да прибѣгва до силата и използва моралната сила, символъ на благородство и цивилизация. Но борбата явно е

Каталония иска независимост

И западните социалисти искат федерация на подтиснатите

Каталонците сж въ расово, езиково, по темперамент и характер въ голѣмо различие съ испанците. Голѣми борби се водятъ срещу централизацията на испанското правителство, което съ силата налага на каталонците денационализацията имъ.

Исторически Каталония винаги се е отличавала отъ останалата частъ на Пиринейския полуостровъ. Срѣдните вѣкове ни посочватъ за сѣществуванието на една конфедерация между каталонците и арагонците, която се е отличавала съ своя демократизъм и която упражнява едно голѣмо влияние върху народитѣ около срѣдиземно море. Тя първа създаде международните закони съ своя морски кодекс извѣстенъ „Консула де Маръ“ и първа създаде парламентъ съ демократически духъ. И тоя духъ тя никога не бѣше загубила, нито въ своето сближение съ Испания, нито въ политическите борби за тѣхното поглѣщане отъ кастилинците, нито при тежките репресии упражняване надъ каталонците. Тоя демократиченъ духъ е който ги правеше винаги различни съ империалистичитѣ и реакционеритѣ въ Испания.

Вънъ отъ тия исторически, етнически и географически съображения, сѣществуватъ и днесъ едно силно движение въ Каталония за самостоятелно управление, базирано и осмислено съ принципа за правото на народитѣ да разполагатъ сами съ себе си.

Каталонците не искатъ повече да се потѣпкава тѣхното национално достойнство, тѣхното национално знаме, да се забранява тѣхния езикъ и обичаи, да се унищожаватъ тѣхните културни институции, да се преслѣдватъ най звѣрски тѣхните национални празници и масово да бждатъ преслѣдвани и изтезавани и особено въ последните години отъ една воена диктатура, непознати до сега подобна на ония въ Мароко и пр.

Каталонците искатъ Каталония за каталонците, свободна и независима Каталония, да се администратъ сами.

Въ тая смисълъ е говорилъ Полковникъ Мачиа въ Парижъ. „Нека цѣлия свѣтъ да знае, казва полковника, че ние не се движиме отъ единъ духъ на враждебностъ, спрѣмо останалото население въ Пиринейския полуостровъ, нито отъ нѣкакъвъ империализъмъ или завоевание. Защото имайки предъ видъ международния миръ, единъ денъ ние ще се биеме за свободата на Каталония. Ние ще го направиме съ всичката наша вѣра, и съзнания, че ще се биеме за свободата и справедливостта — тѣзи основни принципи въ международното право за сътрудничество, но не форсирано, а свободно и сърдечно на всичките народи за равенство и противъ всички привилегии и всѣка тирания. Ние сме убедени, че трайния миръ въ Европа нѣма да бжде никакъ

неравна, защото противникане се облъга на топове и пушки.

„Азъ заключавамъ, апелирайки къмъ прогресивното обществено мнение въ Европа и Америка, да ни даде своята морална подкрепа, за да се помогне на Египетъ, който се убива, за да отпочне своето сѣществувание между своаоднитѣ народи.“

осигуренъ до тогава, до когато има подтисници и подтиснати. И това ние твърдиме и искаме да подчертаеме.

„И за да свърша, азъ си позволявамъ да предложа създаването на единъ комитетъ, избранъ между прѣдставителитѣ на подтиснатитѣ народи, който вънъ отъ всички актове на пропагандата, да изработва като най ефикасни изразители на наши искания и дѣйствия. Впечатлението отъ националнитѣ малцинства да се отпратъ ежегодно предъ О.Н., за да отстояватъ своитѣ права всѣкога е било безполезно. Само акцията може да ни доведе до резултатъ. Дошелъ е момента сами да си подомогне. Ние се бориме за свобода и справедливостъ.“

Говорилъ е и стария италиански социалистъ Филипо Турати, и се изказалъ въ полза на една федерация на подтиснатитѣ народи.

Интересно, че и Филипо Турати се изказва въ полза на тезата която поддържа въ „Свободна Добруджа“. Каква разлика съ нашия. Социалъ прѣдатель! Отъкъждъ ли си взема Асенъ Господиновъ интифата, за да се бори срѣщу идеята за федерацията на подтиснатитѣ народи? Поне Филипо Турати не е болшевикъ. Вѣроятно отъ фашиститѣ.

Вмирисанитѣ коконски Джигери

Нашитѣ бележки срѣщу коконския комитетъ, че събира съ лъжи суми отъ софийските граждани ужъ за въ полза на добруджанскитѣ бѣжанци, когато истината е, че сумитѣ отиватъ за хранителни типове въ Изпълн. Комитетъ, сж произвели своя ефектъ. Все пакъ коконитѣ дължатъ публиченъ отчетъ.

За прикритие преди два три дена една отъ тия кокони се явила въ квартала на бѣжанците да раздава помощи. Раздавала коконата въ позата на Гинчевия чорбаджия, вмирисани джигери. Давала и трѣбела:

— На ти тебе 150 лв., та да помнишъ.

— Но защо ми сж? За кого по-напредъ? Петъ деца имамъ. Безъ работа съмъ. Никжде не мога да намѣря работа. Студътъ е голѣмъ. Бучка кюмюръ нѣмамъ...

— Иди при Вичева той да ти даде повече.

— Но Вичевъ едно време за Коледа и Великъ-Денъ даваше по 400—500—800 лв. По една-две гальоти кюмюръ раздаваше, дрешки на децата носѣше, захаръ, брашно, фасулъ за насъ все намираще. А вие 150 лв. свидно ще подхвърлите и тѣхъ ще прокълнете. Колкото съ тѣхъ, толкова и безъ тѣхъ...

Коконата се разсърдила на „непризнателния“ бѣжанецъ и посегнала да вземе паритѣ. Единъ юрукъ обаче се стоварилъ върху коконската ржка:

— Не смѣй повече да светотатствуашъ съ нещастieto на тия хора, чиято сждба тѣй подло и тѣй отвратително експлоатирате

Коконата смутена изчезнала презъ вратата на похлупения отъ снѣгъ бѣжански бурдей.

Акциуня Булгарската е името на секретаря на полицейския Изпълнителенъ Комитетъ.

Положението въ Афганистанъ

Благоприятни изгледи за Аманъ Улахъ

Борбитѣ, които се водятъ отъ известно време насамъ въ Афганистанъ будятъ общъ интересъ поради географическото разположение на тая страна между Индия и Съветска Русия и поради ролята, която се опита да играе Англия въ тия борби.

Възтаналитѣ противъ „съветския кралъ“ Аманъ Улахъ, привърженици на молитѣ и едритѣ земевладелци, използвайки планинитѣ около столицата Кабулъ, опрени на английската подкрепа, успѣха да обградятъ гарнизона на Аманъ Улахъ и да го плѣнтъ. Предъ опасността да бжде Кабулъ бомбардиранъ отъ съседнитѣ височини, Аманъ Улахъ биде принуденъ да абдикира и забѣгне въ Кандахаръ (срѣдния Афганистанъ). Подготвениятъ чрезъ английски интриги и подкупи братъ на Аманъ Улахъ — Инаетъ Улахъ биде подтикнатъ да заеме престола на мѣстото на брата си. Водителътъ на възтанитѣ Баша Сакао се оказа обаче самъ претендентъ за короната и при нахлуването му въ Кабулъ, Инаетъ Улахъ биде събо ентъ следъ тридневна царуване, а Баша Сакао се провъзгласи за емиръ подъ името Хабибулахъ. Само откритата намѣса на английския посланикъ въ Кабулъ можа да спаси главата на Инаета и да му усигури бѣгството въ Индия. Споредъ последнитѣ вести офицерътъ на Аманъ Улахъ — Али Амадъ Янъ, изпратенъ преди месецъ да преговаря съ племето Шинвари за привличането мукъмъ Аманъ Улахъ се е провъзгласилъ за емиръ на Афганистанъ и е организиралъ въ Джелабадъ (65 км. отъ Кабулъ) силенъ походъ срещу Хабибулахъ. Твърди се, че тоя четвърти по реда си отъ 2 седмици насамъ претендентъ за престола е още вѣренъ на Аманъ Улахъ и въ полза на последния марширува срещу Кабулъ.

Но и бившиятъ емиръ Аманъ Улахъ се оказа не помалко енергиченъ. Той не забѣгна задъ граница, а се оттегли въ Кандахаръ, оттегли абдикацията си, групира около себе си племената и започна подготовката и въоръжението на походъ срещу Кабулъ. Не е безъ значение да се отбѣлжи, че цѣлиятъ въздушенъ флотъ остана вѣренъ на Аманъ Улахъ и се намира на негово разположение въ новата му столица Кандахаръ.

Споредъ официалното комюнике на Афганската легация въ Берлинъ, Аманъ Улахъ е оттегилъ абдикацията си „по настояването и молбитѣ на всички народни шихти отъ Кандахаръ, Хератъ, Месаръ, Мейнанехъ, Гатгханъ, Бегенатъ и на южната област и взема управлението въ ржцетѣ си за защита националнитѣ интереси на страната. Въ всички споменати области е започната организациона работа. Силнитѣ племена Хецарехъ, Логеръ и Вердакъ отъ провинцията Кабулъ (бившата столица), както и племената Мемандъ и Сифи въ източната частъ, сж изявили своята вѣрност на кралъ Аманъ Улахъ. За всички тѣхни дела е определенъ града Кандахаръ“.

Отъ друга страна въ лагера на Баша Сакао настѣпва разложение. Привърженицитѣ му го напускатъ и се отдаватъ на грабежи. Положението въ Кабулъ е сериозно и несигурно. Чуждитѣ легации, включая и английската, напускатъ града. Да се гадае за крайния развой на събитията въ Афгани-

станъ е твърде смѣло. Наистина, Аманъ Улахъ се ползва съ влияние и симпатии въ срѣд племената въ Афганистанъ. Той е господаръ на страната съ изключение на северозападния кѣтъ — Кабулъ. Справянето му съ моли и тѣ изглежда да е дело само на седмици. Не бива обаче да се забравя силната заинтересованостъ и намѣса на Англия за неговото събаряне, които бѣха могли да внесатъ още по голѣми компликации въ положението на Афганистанъ. Подкупитѣ, интригитѣ и противопоставянето братъ на брата, се практикуватъ отъ Лондонъ съ цѣль да се туриржка на независимостта на тая страна и да се използва по тоя начинъ за бждащитѣ цѣли на империя изма, най близката отъ която е затвърдяване позицитѣ срещу Съветска Русия. До сега, тия опити въ Афганистанъ се провалиха. Аманъ Улахъ има неуспѣрими шансъве да задържи и за въ бждаще положен ето въ ржцетѣ си и да продължи съ още по голѣма смѣлостъ и решителностъ делото за повдигането на страната си и укрѣпването на независимостта ѝ.

Афганистанъ се изтрѣгна изъ апитѣ на английския империализъмъ въ 1919 г. Следъ английскитѣ истѣплнитѣ въ Пунджапъ презъ пролетъта на сжщата година, настроението противъ Англия нарастна и афганцитѣ, подъ водителството на Аманъ Улахъ обявиха свещена война; въ резултатъ на която си извоюваха независимостта. Съ еманципацията на тая страна Лондонъ загуби една отъ важнитѣ си позиции въ политиката за осигуряване и затвърдяване господството си въ Индия. Отъ друга страна, пълната самостоятелностъ и широкитѣ реформи въ Афганистанъ могатъ да послужатъ, като твърде опасенъ примеръ за английскитѣ владения въ предна Азия. Положението на северизточната граница на Индия се влоши още повече за Англия, когато Аманъ Улахъ подписа приятелски договоръ съ Съветска Русия, подкачи тѣсни връзки съ последната и сключи съюзъ съ Турция и Персия.

Тая тѣй малко позната страна обхваща територия отъ кржгло 635,000 кв. км. (по-голѣма отъ Германия и 6 пѣти по-голѣма отъ България.) Населението на Афганистанъ се прѣсметъ на 9 милиона. Съставено е отъ племена, отъ които само едната трета сж чисто афгански, населяващи предимно южната и югоизточна частъ. Даджикитѣ, (отъ персийски произходъ) сж разпрѣснати по цѣлата страна; северната частъ е населена съ туркмени и узбеки, а крайния северозтокъ — съ монголи. Почти една трета отъ населението е номадско. Господстваща религия е сунитския ислямъ, а официаленъ езикъ е персийски. Споредъ дани отъ 1925 г редовната армия се наброява на 98,000 войника, отъ които 18,000 конника. Тя разполага съ 365 топа. Въ последнитѣ години, Аманъ Улахъ успя до известна степенъ да я модернизира. Осенъ това Съветска Русия подари на Афганистанъ двадесетина воени аероплани, както и единъ пѣтнически, подаренъ на Аманъ Улахъ отъ заводитѣ „Юнкерсъ“, презъ пребиваването му въ Германия. Вътрешната политика на

Аманъ Улахъ се изразява въ широки реформи целящи да промѣнятъ полуфеодалната структура на Афганистанъ и да го извлекатъ тѣ азиатската назадничавостъ. Въ това направление, тая политика биде подкрепена, както отъ Съветска Русия, тѣй и отъ нова Турция и Персия. Реформитѣ засегнаха обаче твърде силно едритѣ земевладелци и ислямскитѣ молли. Икономическата реакция се обедини съ мракобесието на религиозния фанатизъмъ, стана съюзникъ на английския империализъмъ и съ негова подкрепа организираха реакционното възтание противъ реформато-а емиръ. Липсата на пѣтни съобщения въ тая пространа земя, и най-главното, липсата на организация въ срѣд племената, попречи на Аманъ Улахъ да концентрира сили въ Кабулъ и дадохавъ-можностъ на реакцията да се загнезди въ непрѣстѣпнитѣ планини заобикалящи Кабулъ, до като най-после го превземе.

Нуждата обаче отъ преустройството на Афганистанъ е отдавна назрѣла за племената и тѣ преустановяватъ своитѣ кърванни пѣтешествия, за да се отзоватъ въ подкрепа на носителя на преустройството и реформитѣ. Борбитѣ въ тая страна изоставятъ досегашния си частиченъ и между-племененъ характеръ и се задълбочаватъ въ всички слоеве на населението, вземайки форма на организирана решителна борба противъ вътрешната реакция и аспирацитѣ на империализма.

Кому служи

д-во Добруджа?

Завчера предъ вратата на черквата „Св. Никола“ (стари) срѣщаме една позната стара жена. Студътъ бѣ сразилъ сълзитѣ по очитѣ ѝ. Тя е отъ Силистра и се казва Фаница Василева.

— Какво търсишъ тука?

— Чакамъ нѣкоя помощъ отъ милостиви християни, дѣщеря ми болна, внучето лежи болно, нѣмамъ кюмюръ, а и храна нѣма. Продадохъ всичко що имамъ отъ Силистра. Остана ми едно огледало и него ще продамъ. Заплака жената.

— Защо не отидешъ въ д-вото, тамъ има сега богати и милостиви кокони. Иматъ много пари

— Ходихъ, ама ме изпѣди-ха, защото нѣмамъ пари да внеса членски вносъ, за да ме запишатъ.

За кого е тогава днешното д-во „Добруджа“ съ цѣлия коконски комитетъ?

Събрание за амнистия

Общогражданския К-тъ за амнистия свиква събрание на 24.11. т. г. 10 ч. пр. обѣдъ въ салона на Дюлгерското сдружение. Добруджанскитѣ бѣжанци сами жертва на единъ сжщо така изключителенъ режимъ въ Добруджа, трѣбва да подкрепятъ съ всички сили борбата за амнистия и прѣмахване на изключителни закони, защото не малко добруджанци гниятъ по затворитѣ по силата на тѣхъ.

Добруджанци, осждете и отхвърлете противоправното изключване на Д-ръ Вичева, Ст. Конаклиева, Ив. Георгиева, Д. Ганева, П. Тютюнджиева, Д. Мирчевъ и всички вичевисти.

Протокола Литвиновъ

Изявления на Литвиновъ за Бесарабия. Французки съветъ къмъ Полша и Ромъния

Протокола Литвиновъ базиранъ върху пакта Брианъ — Келогъ е подписанъ на 7 т. м. въ Москва между Съветска Русия, Естония, Летония, Полша и Ромъния.

Съ въпросниятъ протоколъ тия държави въ източна Европа се отказватъ отъ войната, като сръдство въ националната политика.

Подписването е било предшествувано съ речи размишлени между Съветския пом. комисаръ по външната политика Литвиновъ и полския пълномощенъ м-ръ Патець.

Въ своята речъ Литвиновъ като говори за значението на акта, който тѣ ще подпишатъ, като приносъ къмъ мира, подчертава, че обаче, че мира ще настъпи само следъ пълното обезоружение на държавитѣ. Между това Литвиновъ завършилъ:

„Фактътъ, че между насъ се намира, като делегатъ, за да подпише протокола и представителъ на една държава (Ромъния б. р.), съ която Съюза на съветитѣ нѣма редовни дипломатически отношения и съ която съществуватъ стари и сериозни различия, които не можаха да бждатъ разрешени и които настоящия протоколъ не ги разрешава, този фактъ е допълнително доказателство за духа на миръ, отъ който се движи Съюза на съветитѣ“.

Очевидно алузията, която Литвиновъ прави за „стари и сериозни различия“, се отнася до Бесарабския въпросъ. Съ подчертания отъ сжия фактъ, че подписания и отъ ромънския делегатъ Давила протоколъ, че той не разрешава тия стари и сериозни различия говори, че Бесарабския въпросъ остава откритъ.

Уводната статия на в-къ „Le Temps“ по сжия случай идва да ни даде едно обяснение отъ друга страна — да ни посочи, какви сж схващанията и разбиранията на Парижъ, който стои задъ Варшава и Букурещъ. „Le Temps“ отбелязва, че съ подписването на протокола Литвиновъ това е единъ успѣхъ на Съветитѣ. Подхвърляйки обвинението, че Съветска Русия е искала първоначално да сключи пактъ само съ Полша и по тоя начинъ да внесе смущение въ редоветѣ на останалитѣ полски съюзници, респективно Ромъния, подчертава, че това не се е удало поради силнитѣ връзки създадени между тия две държави. И съ факта, че Литвиновъ бѣ принуденъ да разшири участието и на другитѣ държави, между които и Ромъния, показвали наистина колко силни и вътрешно близки сж интереситѣ на Ромъния и Полша.

Истината си остава обаче, че Ромъния, която не само че нѣма никакви дипломатически връзки съ Русия, но и се намираше въ много отегнати отношения, поради бесарабския въпросъ — отегнатостъ, която споредъ „Le Temps“, заплашаваше до въоръженъ руско ромънски конфликтъ. Декларацията на Литвиновъ е тоже ясна, че подписването на протокола, не разрешава спора по Бесарабия. Той си остава откритъ. И понеже Литвиновъ, като е говорилъ върху мира, подчертава, че такъвъ ще има само следъ пълното обезоружаване на държавитѣ. „Le Temps“ свързва тия изявления съ самия протоколъ противъ войната, като сръдство въ националната политика, и заключава, че Полша и Ромъния и

по силата още на своето географическо положение не бива да се занимаватъ съ едно ограничение на въоръженията.

Всичко това иде да ни убеди, че нѣма две мнения за империалистичитѣ и тѣхнитѣ сподвижници, които гледатъ, както на пакта Келогъ, така и на протокола Литвиновъ, като на единъ етапъ за по-големо засилване подготовката на войната, и че всевъзможнитѣ мирни и приятелски договори, които се пълнятъ съ праздни платонически пожелания се правятъ, за да се печели време.

Тѣй както следъ подписването на пакта Келогъ се разкри англо-френското тайно морско съглашение; тѣй както едновременно се ратификацията на сжия пактъ отъ америкаския сенатъ, той гласува и строежа на нови голѣми морски бойни единици и подводници; тѣй както военнитѣ бюджети на всички победители си увеличаватъ, както се увеличаватъ и въоръженията, тѣй сжщо и следъ протокола Литвиновъ, Франция съветва Полша и Ромъния да държатъ точна смѣтка за своето географическо положение и да не се дори занимаватъ съ въпроса за намаление на въоръженията си. Ясно.

Подклаждатъ нови борби въ Добруджа

Една речъ на Хинциско

Агентитѣ и проводницитѣ на колонизационата и денационализаторска политика въ Ромъния, все повече засилватъ борбата срещу мѣстното население въ Добруджа.

Прочутиятъ Хинциско, председателъ на фамозната „Actiunea Rumaneasca“ и най вѣрнъ сподвижникъ на българо убиеца въ Добруджа Ташко Пучерия, е говорилъ на публично събрание върху въпроса за „културната“ роля на колонизаторитѣ цинцари и срещу опасността отъ „надигация се иредентизмъ“ на българитѣ въ Добруджа.

Хинциско обвинява националъ-цараниститѣ, че се поставяло въ услуга на българщината, като учредило анкета на режима въ Добруджа, подчертавайки, че тая анкета никакви резултати не е дала.

„Правителството, казва Хинциско, цели да видоизмѣни закона за реорганизацията на Добруджа. Въ назначената комисиия влизали и депутатитѣ българи — Ст. Пенковъ и М. Стефановъ. Съ тия си действия, обаче ромънското правителство застрашава едно право установено, че Добруджа е ромънска. Защото, казва шовиниста Хинциско, само отъ тоя законъ зависи засилването на ромънския елементъ въ Добруджа. Съ имигрирането на македоноромънцитѣ въ квадрилатера, българитѣ си дадоха смѣтка, че тѣ губятъ положението, което заемаха до преди 1913 год. Въ кѣсо време, обаче куцовласитѣ надойдоха и безъ всяка помощ отъ държавата, пустнаха дълбоки корени и застрашиха българския иредентизмъ. Нови села се образуваха, като Фрашори и Грамасте. Цѣли стопанства на турци и българи бѣха закупени отъ колониститѣ въ с. Татаръ Атмаджа, Узундже Орманъ, Капакли, Айдоуду, Базъргянъ, Кочина и Ялж Чаталджа — съ трактори, сѣячки и жетварки.

„Говореше се и се писа въ нѣкои вѣсници, че се е вършило злоупотреби отъ чиниовници съ насилствено оземляване на колониститѣ за смѣтка на мѣстното население. Една дума обаче не се писа, продължава Хинциско, за цѣлия тоя прогресъ, реализиранъ отъ куцовласитѣ“.

Какъ да не се писа г. Хинциско? Писано е и то твърде много въ чуждестранната преса за масовитѣ и индивидуални убийства въ Старо Село, Кочина, Шахинларъ, Кючукъ Акъ Бунаръ, Малка Кайнарджа, Алифакъ, Алфатаръ, Попина, Сребърна, Айдемиръ. . . цѣлъ нескончаемъ поменникъ и при това все подчертано дебело за „култура“ и „прогресъ“ донесенъ отъ варваритѣ цинцари, тѣй добре дирижирани отъ васъ Actiunea Rumaneasca (б. р.).

„Правителството, продължилъ Хинциско, толерира заваряването на емигрантитѣ българи и турци, които до вчера бѣха най-големѣ пропагандатори иредентисти, за да продължатъ пълкленото си дѣло. Дори тѣ и иредентиститѣ иматъ куража да твърдятъ, че сж избѣгали вследствие терора на колониститѣ. Колониститѣ сж отчаени. Даватъ се подъ сждъ и се разкарватъ по сждилищата. Финансови администратори и агрономи сж дадени подъ сждъ, българскитѣ иредентисти надигатъ глава и обвиняватъ. Така се подготвя събаряне ромънското владичество въ Добруджа. Цѣльта която се гони е да се измѣни закона и да се повърне на населението третинката, която единствено, образува държавния фондъ за оземляване на колониститѣ. Да се отнеме отъ тѣхъ и да се даде на българитѣ — това би значило да се хвърли главня въ казанъ пълненъ съ бензинъ. И се питамъ, казва Хинциско, кой освенъ неприятелитѣ на Велика Ромъния иматъ интересъ отъ революционизирането на южна Добруджа?“

Тѣй е говорилъ единъ отъ най-големитѣ проводници на терора, ограбванията, изнасилванията, бандитизма и убийствата въ Добруджа отъ десетъ години насамъ.

Нека обаче г. Хинциско да бжде спокоенъ, защото убеждението е общо, че и националъ цараниститѣ следватъ пѣтя на либералитѣ за денационализацията на заграбенитѣ чужди области. Всички симптоми въ това отношение сж на лице. Не е българския иредентизмъ, който ще събори гнилата сграда на Велика Ромъния. Олигархията и плутократията въ Ромъния сама готви това събаряние. Тя даде и продължава да дава доказателства, че се крепи на безправие и насилието и като кървележъ се е впила въ тѣлото на разнитѣ националности. Българския иредентизмъ, — той е вашъ вѣренъ сподвижникъ. Той ви помага въ вашата насилническа и денационализаторска политика, като вашъ съюзникъ.

Фактътъ на революционизирането на народитѣ въ Ромъния е вѣренъ. Той е общо явление. И само по пѣтя който ни открива може да се постигнатъ реални и широки резултати. Не разбира се чрезъ разнитѣ законодателни и административни палиативни сръдства, за каквото вие плачете и които и самото националъ-царанистко правителство дава, като вѣрнъ изпълнителъ на волята на империализма и насилническитѣ договори въ Версайлъ, а по пѣтя на масовата борба за събаряне на цѣлия режимъ на ромънската плутократия.

Вие г-нъ Хинциско и ония

На търгашитѣ въ Соф. Д-во „Добруджа“

Добруджанската организация е рожба на прогоненитѣ отъ ромънската сатрапия добруджански бѣжанци. Напустили родината си, кждѣто сж оставили на произвола на влашкия джандаръ и подивѣли цинцари имоти и всички земни блага, тѣ потърсили спасение за живота си въ бѣгството задъ границата, съ това що е на гърбина. Отъ собственици на малки и голѣми блага тамъ, тѣ тукъ се движатъ като блуждаещи си луети да протѣгатъ ржка за помощъ къмъ държава и общество, да дирятъ да приложатъ своитѣ физически сили въ черенъ трудъ за кора хлѣбъ. И въпрѣки това, въ тѣхъ желанието и чувството къмъ родината не сж убити. Напротивъ тѣ горятъ и се разрастватъ въ горящъ пламакъ за борба за свободата на родния си край. За това ние ги виждаме въ продължение на десетки години да пълнятъ редоветѣ на организацията, да се просвѣщаватъ и да стѣгатъ редоветѣ си за предстояща борба срещу всѣко насилие върху тѣхнитѣ права и свободи.

Уви, доживѣхме, обаче, да видиме организацията на добруджанскитѣ бѣжанци и емигранти изпаднала въ ржцѣтъ на най-вулгерни търгаши, които я измѣстватъ отъ правилното и естествено нейно националъ-освободително назначение, като я приравниха съ една обикновена корпорация, въ която главна цель е да събиратъ пари, за да се охранватъ лентии и деморализирани типове.

Между това, като организация на бѣжанци тя има и благотворителни цели — да подпомага.

Новонастаненитѣ въ настоятелството хора, изпратили писма до членоветѣ на организацията, съ които ги канятъ да внесатъ членскитѣ си вноски по 200—300 лева, защото иначе нѣмало да бждели допуснати на общи събрания. Знаменателно! Бѣжанцитѣ сж бѣдни хора. Безработицата, кѣто цари въ цѣлата страна ги е довела до отчаяние, че не могатъ да занесатъ на дѣцата си единъ сомунъ хлѣбъ, а тѣхнѣта организация, която тѣ сж създали и въ която имъ е вѣрната да имъ помогне, да стѣгне редоветѣ имъ, да ги просвѣщава и да крѣпи духа и силитѣ за освобождението на родината имъ, имъ затваря дори вратата и за самата организация.

До какво падение и въ ржцѣтъ на какво лумпенство е изпаднала Софийската добруджанска организация! Следва значи, че само които иматъ пари, само тѣ могатъ да се интересуватъ отъ свободата си да членуватъ въ националъ-освободителната добруджанска организация.

Такива чорбаджии, които могатъ да плащатъ, като охранинитѣ кокоци, които напоследъкъ наводниха реповетѣ ни, имаше и следъ 1878 год. въ България, но никога тѣ не се сътиха за Добруджа и да създадатъ добруджанска организация. И когато бѣжанцитѣ отъ 1913 година главно бѣднитѣ земледѣлци, еснафи

жалки ваши орджия — човѣшки изчадия цинцаритѣ, не сте друго освенъ орджия на тая плутократия, вчера подъ окраската на либерали, днесъ националъ-царанисти — обаче всички сте отъ единъ долъ дренки. Само народната метла ще ви изцѣри.

и работници прогонени отъ Добруджа, които сж свързани съ роднитѣ огнища, и горятъ за свободата, се организираха, за да крѣпятъ духа и вѣрата, въ собствениитѣ си среди, издигнаха организацията до положението на сила за респектиране, чорбаджиитѣ, чорбаджийскитѣ кокоци вѣрни ромънски агенти искатъ, да ни дезорганизируютъ и поставятъ цензъ за членуване само за ония, които иматъ и които могатъ да плащатъ, подобно индугенцитѣ въ среднитѣ вѣкове, които изкупуваха грѣхове тѣ сръщу заплащане за да влѣзатъ въ рай.

Ние ще отговоримъ само съ следното, че съ пари свобода не се купува, а се иска високо и чисто национално съзнание, бодъръ духъ, морална и девствена чистота, съзнание за пожертвователностъ на всѣко земно благо, включително и живота, на което търгашитѣ и търгашицѣ отъ днешната организация управа не сж били никога способни.

Бѣжанцитѣ бѣдници винаги сж били съ това съзнание. Дали сж доказателства и за това винаги сж крепели организацията и за това тѣ нѣма да позволятъ на ромънскитѣ агенти да търгашествуватъ съ добруджанската организация и никой не може да имъ затвори вратитѣ на организационитѣ общи събрания. Който се осмѣли да ги спрѣ той ще изпита силата на тѣхното право като истински родолюбци.

По сжия случай получихме следното писмо:

„Тия дни получихъ една хубаво сгнната поканичка, въ която първата ѣ часть ми напомни думитѣ на делегата на конгреса г. Д. Бяновъ, който казваше: „по тоя начинъ е пренасяме въ времето на индугенциитѣ — този който пустне монетата си има право“ и пр., та и нашия клисаръ, пардонъ секретаръ, намира правата на членоветѣ сггла по задълженията по устава, но неговитѣ пангарски разбирания иматъ значение само за бабичкитѣ . . .

„Колкото се отнася до втората часть, считамъ че не си струва планината да отива при мишката, а обратно. Ако има да се раздаватъ на беднитѣ помощи, тѣ не сж по улица Алабинска, а въ Добруджанския кварталъ, кждѣто ще трѣбва да се свикватъ събранията“.

Конгресистъ

Въ сръда 20 т. м. 6 1/2 часа сл. обѣдъ Младежката добруджанска организация урежда рефератъ на тема: **Омироплетена ли е Европа следъ войната**. Реферата ще се чете въ Стопанското училище „Мария Луиза“ ул. „Алабинска“ и „Лавеле“. Реферира Ив. Георгиевъ.

Жалейка. Нашиятъ уважаванъ и добъръ съотечественикъ **Стефанъ Ганчевъ** (пощопреносвачъ при III софийска т. пощ. станция), почина внезапно на 11 февруари 1929 г. въ 12 часа на обѣдъ.

Покойникътъ се ползуваше съ симпатии.

Смъртъта го свари самъ на тоя святъ далечъ отъ роденъ край и отъ близки.

Поклонъ предъ свѣтлата му паметъ. Богъ да го прости! Погребанъ е на 13 т. м. безъ всѣки представителъ отъ д-во „Добруджа“ чийто редовенъ членъ бѣше той

Навсѣкжде все сѣщитѣ

Българскитѣ широканѣи противѣ добруджанското дѣло. Раздорническата имѣ роля всрѣдѣ българската колония въ Берлинѣ

Берлинѣ, февруари 1929 г.

Котерийнитѣ домогвания на социал-предателитѣ Господиновци и разколническата имѣ роля всрѣдѣ добруджанското движение въ България не е случайно и единично явление. Българскитѣ широки социалисти, кждето и да се намиратѣ тѣ, сѣ били винаги врагове на добруджанското дѣло и носители на раздорничество и интриги въ срѣдитѣ въ които попадатѣ. Такѣвъ е случая и въ Берлинѣ.

Живущитѣ въ Берлинѣ български и български поданници организираха преди две години своя колония. Въ интереса на единството и съобразно съ напредничавия духъ на времето и условия при които е поставена българщината въ Берлинѣ, на колонията биде вмененѣ уставѣ, споредѣ който тя запазва политически неутралитетѣ и не взема подѣ внимание политическитѣ убеждения и партийна принадлежностѣ на членоветѣ си. Тая обединяваща толерантностѣ допусна въ колонията широкия социалистѣ Яко Левиевѣ и неговия Санчо-Пансо Мановѣ, които влизайки въ колонията не оставиха партийнитѣ си членски книжки у дома си и не се издигнаха надѣ котерийностѣта, а напротивѣ, не изпускаха случая да тормозятѣ дѣловитѣ събрания на дружеството съ публично тупане по партизанскитѣ си гърди.

На 11 Декември 1927 българската колония устрои публично събрание, на което бѣ поканенѣ да говори г-нѣ Карайововѣ по македонския въпросѣ. Между поканенитѣ лица и видни нѣмски общественици и журналисти. Точно по това време бѣха събрани фактитѣ по крѣвавитѣ Кочински кланета и изтъпления въ Добруджа.

Добруджанцитѣ членове на колонията, въ съгласие съ референчика г. Карайововѣ и съ настроението на членоветѣ, поискаха, отѣ настоятелството на колонията да се допусне въ събранието и едно кратко изложение отѣ добруджанска страна, върху потресающитѣ факти на Кочинскитѣ издевателства. Секретарѣ на колонията обаче, широкия „социалистѣ“ Левиевѣ се противопостави решително противѣ тази инициатива и я провали, защото въ резолюцията-апелѣ се изказвало съмнение въ желанието на О. Н. да се притече въ помощ на обезправенитѣ и подтиснати народности!

Ето какѣ българскитѣ ши-

роки социалисти, чиито представители въ добруджанското движение леятѣ крокодилски сълзи по пропагандата на добруджанското дѣло въ чужбина, не изпускатѣ и въ чужбина случая да напакостватѣ на интереситѣ на това дѣло.

Но и самата българска колония трѣбваше да изпита интригантската и разединителна роля на тия господа, досущѣ еднаква съ тая на събратѣта имѣ Господиновци. Тѣ не се ограничиха само съ инсинуациитѣ и доносническата противѣ политическия неутралитетѣ на колонията. Прибѣгнаха до явни беззакония, чрезѣ вмжвания на проходящи, нечленове въ изборнитѣ събрания на колонията, като потжпкаха уставѣ и традиция и имѣ дадоха право на гласѣ и избираемостѣ. Но прави честѣ на германското правосудие, че се указа на своята висота и постави беззаконието на мѣстото му. Следѣ съдебното решение, което разбули официално ролята на раздорничитѣ, да се задушава възмущението въ редоветѣ на колонията бѣ повече не възможно. То намѣри изразѣ въ единодушното решение за изключването на Яко Левиевѣ, Владимирѣ Мановѣ и трима тѣхни съучастници, за винаги отѣ българската колония въ Берлинѣ.

Да разцѣпятѣ колонията не имѣ се удаде. Но на признатитѣ отѣ съда за незаконни членове на колонията, тѣ успѣха да уредятѣ членството. Последнитѣ се ангажираха съмѣстно съ изключенитѣ да скѣрпятѣ едно дружество отѣ името на което да отпочнатѣ безнаказано своитѣ интриги и инсинуации. Това обстоятелство затвори вратитѣ на колонията за нѣколко подведени отѣ Левиевщината българци, чието мѣсто въ други случаи би било кога да е въ колонията. Една отѣ първитѣ прояви на Левиевскотѣ гнѣздо, бѣ долната диверсия за съществуването на нѣкакво следствие противѣ председателя на колонията г. Д-рѣ Христовѣ. Опроверган-решително и изобличени отѣ нѣмскитѣ официални власти, тия господа трѣбваше да се убедятѣ най-после, че берлинския полицей президентѣ не е Шумѣнско окръжно управление, въ което могатѣ да се фабрикуватѣ безнаказано фалшиви „компрометирующи документи“, на основание на които да се избиватѣ невини хора.

К. П.

За циганскитѣ гащи

на Изпѣл. Комитетѣ

Сѣскаятѣ завалийкитѣ, ама нѣма какѣ. Че сѣ си влашки пунгаши и това го разбира всѣки. Разправятѣ тѣ и обявяватѣ, че Маринѣ Токушевѣ отѣ Кеманларѣ, Ангелѣ Яневѣ Рашеновѣ ортакѣ, отѣ Вѣлчи Долѣ сѣ се продали на социал-фашиститѣ. Ренегати много по земѣто кѣлб! Не е чудно.

Важното за отбележаване е че въ „Свободна Добруджа“ днес гони

петѣ хиляди тиражѣ

А въ „Добруджа“ и добруджанци отказватѣ да го четатѣ. Ето това е истината.

Отѣ едно провинциално писмо отѣ Варна ни се пише, че

„Свободна Добруджа“ просто жадно се поглѣща, а продаваща на в. „Добруджа“ се оплаква, че никой не му иска вестника и моли да му се даде да продава „Свободна Добруджа“ за да изкара момчето нѣщо.

Ето това е истината.

Въ Кеманларско в. „Свободна Добруджа“ има словомѣ осемдесетѣ абоната.

Въ с. Шѣкерѣ „Свободна Добруджа“ има 7 абоната. Виждѣ Ангелѣ Яневѣ Рашеновѣ принадлежи на социал-фашисткия комитетѣ. Да имѣ е честитѣ.

Ехѣ приятелю, събрахме, за нищо не го бива днешния Изпѣл. Комитетѣ, казва единѣ отѣ неговитѣ стѣлбове въ

Общото събрание

на д-во „Добруджа“ по изключванията

II

Вчера 17. II. въ салона на Свещеническитѣ братства се продължи общото събрание на соф. д-во „Добруджа“ по въпроса за неправилнитѣ и противоуставни изключвания.

Предѣ откриването на събранието станаха нѣколко инциденти. Секретарѣ на организацията, името на когото не бива да мѣрси страницитѣ на в. „Свободна Добруджа“ заедно съ нѣколко други бабанитѣ спираха и връщаха членове на д-вото, но отѣ противното на тѣхѣ крило. Брата на сѣщия секретарѣ водѣше стражарѣ № 130 —, но подѣ какѣвъ предлогѣ го е подвелѣ, за да го доведе въ събранието и да го постави портьерѣ на вратата, никой не можа да разбере. Възмутенитѣ добруджанци отѣ тоя полицейски маниерѣ на създаване събрание, отпѣвиха силни упреци спрѣмо председателя А. Стояновѣ. Всички членове на чело съ председателя на Изпѣл. Комитетѣ бѣха тамѣ и никой отѣ тѣхѣ не стана да протестира. Като че ли съ тѣхно нареждане ставаше всичко това. И когато масата добруджанци живо протестираха и викаха „позорѣ“, тогава г. Ан. Стояновѣ отиде при стражара и засраменѣ отѣ постжпката на своя секретарѣ каза на стражарѣ:

— Върви си, нѣма нужда.

На другѣ добруджанецѣ каза за секретарѣ:

— Пустни тарля подѣ одѣра

той ще се качи на одѣра, като му прикачи и единѣ достоенѣ епитетѣ.

Салонѣтѣ последователно се пълнеше. Но коконитѣ пакѣ ги нѣмаше. Дойдоха само десетина отѣ тѣхѣ. Изглежда, че и тѣ не сѣ много очаровани отѣ порядкитѣ на настоятелството и комитетѣ. Болшинството отѣ присѣтствущитѣ не бѣха съ настоятелството. Озвѣрени секретарѣ му и нѣколко други лумпака, почнаха да делѣтѣ членоветѣ на споредѣ кой си е внесалѣ членскитѣ вноски. Делеха ги и заподѣдваха, кой да седне въ дѣсно и кой въ лѣво. Разбира се, че нѣмаше кой да ги слуша. Много нервностѣ проявиха всички отѣ настоятелството и предизвикаха много сериозни инциденти, за които само тѣ сѣ виновни и ще съжеляватѣ. Откри се събранието. Даде се думата първо на Ив. Георгиевѣ, който каза:

Отчета на делегата Б. Петровѣ далечѣ не дава действителната картина на самиятѣ конгресѣ, защото споредѣ него конгресѣтѣ е билѣ единѣ едва ли не, небивало дѣлови конгресѣ, а когато въ сѣщностѣ той бѣ единѣ конгресѣ на мораленѣ и физически терорѣ.

Азѣ констатирахѣ още съ отиването си въ Шумѣнѣ, че делегати отѣ два въ Нова-Пазарска околия сѣ викали въ обществената безопасностѣ

Варна. Какво да правимѣ, до като сме живи все ще се учимѣ. Отчаяхѣ се и ще напусна всѣкаква организация. Не може и нѣма съ какво да лжѣме повече хората.

Като говори така единѣ отѣ провинциалнитѣ стѣлбове на социал-фашисткия комитетѣ, можете да си представите за останалитѣ.

Малко остана и ще видимѣ кому ще нахлуеме циганскитѣ гащи. Ами дали ще ги победятѣ е въпросѣ.

два-три дни преди конгреса и имѣ е внушавано да не гласуватѣ за Вичева и неговитѣ хора, а за директиви да се обрнатѣ къмѣ Т. Христовѣ, който после стана и подпредседатѣ на конгреса.

Делегатѣ на Кеманларското д-во бѣше битѣ отѣ шайкаджии, делегати на конгреса и когато се откри самия конгресѣ имената имѣ бѣха изнесени отѣ г. М. Токушевѣ който предложи тѣ да бждатѣ наказани, но предложението му мина дори безѣ да се постави на гласуване, други пакѣ които тукѣ величатѣ дѣлото на XII конгресѣ, заявиха че това било частна работа.

Младежкия конгресѣ следѣ като бѣше предварително разрешенѣ, както отѣ м-рѣ Ляпчевѣ, така и отѣ окр. управителѣ бѣше забраненѣ по изключителното давление и желанието на Т. Христовѣ, подпредседатѣ на конгреса и Атанасѣ Костовѣ отѣ Варна.

При тази картина и решението на конгреса не можеше да бждатѣ други освенѣ абсурдни, като това да се изключватѣ изѣ организацията и лица имената, на които още не се знаятѣ отѣ авторитѣ на предложението.

Следѣ изнискането на тѣзи факти, следѣ обрисването истинската картина на терорѣ и насилия царящи въ конгреса, Ив. Георгиевѣ заключи:

Иска се да се тачи авторитета на конгреса, и азѣ съмѣ за този авторитетѣ. Но когато авторитета на конгреса и на цѣлата емиграция и добруджанската организация, сѣ погазени въ калѣта отѣ самия конгресѣ, ние ще ги възстановимѣ, като отхвърлимѣ неговитѣ незаконни решения.

Гогориха следѣ това Д. Ганевѣ, П. Господиновѣ, Юр. Печкаревѣ и Тр. Трифоновѣ, който поради напредналото време преустанови да продължи идната седмица.

Въ следущия брой ще предадемѣ речитѣ на останалитѣ оратори.

Добрудж. Млад. Съюзѣ

до И. К. на съюза Добруджа По поводѣ на единѣ шантажѣ.

Централния Управителенѣ Комитетѣ и Контролния Съветѣ на Добруджанския Младежки Съюзѣ, се виждатѣ принудени за трети и последенѣ пътѣ, да излѣзатѣ предѣ обществото по поводѣ отправените чрезѣ пресата клевета върху Съюза, отѣ Изпѣлнителния Комитетѣ на Съюза на два „Добруджа“, и да заявятѣ следното:

1. Добруджанския Младежки Съюзѣ не е ималѣ и нѣма нищо общо съ каквато и да било четническа дейностѣ вътре въ Добруджа, или около границата. Той намира тази и подобна на нея дейностѣ за пакостна и провокаторска за Добруджанското освободително движение и служаща изключително на денационализаторската политика на Ромѣнската олигархия.

2. Д. М. С. счита, че появилите се въ ромѣнската преса алармистични съобщения и описания за нѣкаква комитаджийска дейностѣ въ Добруджа, сѣ една диверсия на ромѣнската денационализаторска политика, целяща да отклони общественото внимание и оправдае крѣвавия терорѣ, който непрестанно се упражнява надѣ добруджанското на-

селение.

3. И. К. ни приписва деяния предметѣ на алармите въ ромѣнската преса, съ което той се явява доброволенѣ агентѣ на ромѣнската политика.

Ние заявяваме, че нашите различия съ И. К. и протектираната отѣ него бандитска организация наречена В. Д. Р. О., сѣ именно на почвата: за и противѣ каквато и до било четническа дейностѣ и индивидуални акции.

Въ последния XII-и редовенѣ конгресѣ на организацията стана ясно, че именно И. К. е въ пленѣ на организации и родоначалниците на четническата дейностѣ. За доказателство може да ни служатѣ изключванията на известни дейци въ организацията, които открито честно се борятѣ противѣ четническите набегѣ, и изборѣтѣ отѣ друга страна въ ръководните тела на организацията, хора отявлени привърженици и ръководители на фемозната бандитска организация В. Д. Р. О. единствената организаторска на разбойническѣ чети.

4. Що се касае до това, че въ органа на нашиятѣ съюзѣ въ кѣ „Добруджанско Знаме“ сѣ намиратѣ мѣсто окръжнитѣ и изявленията на Добруджанската Революционна Организация (Д. Р. О.), ние безѣ да отричамѣ това, заявяваме, че това сме направили, защото отѣ всичко достигнало до насѣ е ясно, че програмата и тактиката на казаната организация сѣщо изключва каквито и да било индивидуални акции, както и подѣржането на четнически апаратѣ и че тя е масова организация на населението вътре въ Добруджа, бореца се въ съюзѣ съ всички подтиснати отѣ ромѣнската олигархия, за извоюване на свободата на Добруджа.

5. За трети и последенѣ пътѣ ние публично подканяме И. К. да приеме една анкета, за да се установи дейността на Д. М. О. и Изпѣлнителния Комитетѣ, който инсинуира, и види кой кому служи.

Публично заявяваме, че държимѣ на разположение на една анкета-факти и документи, които несъмнено доказватѣ връзката на хората около И. К. съ бандитската организация В. Д. Р. О., авторска на събитѣята отѣ Старо-село, Денизлерѣ, обира на Добричката гара и пр. срамни деяния, които подложиха на заколение българското население въ Добруджа.

Отѣ Централенѣ Управителенѣ Комитетѣ и Контроленѣ Съветѣ на Д. М. С.

Бръснете се при добруджанецѣ!

Нашиятѣ добърѣ приятелѣ и съотечественикѣ ХРИСТО ГОЛѢМИНОВѣ, бръснарѣ, прави 10% отстъпѣ въ полза на Мл. организацията отѣ брутния приходѣ на всички лица добруджанци и тѣхни приятели, които се бръснатѣ и подстригатѣ въ

неговата бръснарница

находяща се въ пасажѣ

„Св. Никола“ № 13

и клонѣтѣ въ

Добруджанския кварталѣ.

За целѣта е оставена тетрадка въ бръснарницата. Н-вото на групата апелира къмѣ всички добруджанци, да си взематѣ бележка отѣ горното и като се бръснатѣ въ горнитѣ бръснарници, да искатѣ тетрадката и записватѣ сумитѣ, които плащатѣ

София—Печатница „Съгласие“